MAATALOUS

Tunneliviljelyssä on moninkertaisesti käsityötä vastaavaan avomaatuotantoon verrattuna. **PUUTARHAYRITTÄJÄ ISMO RUUTIAINEN, KITEE**

Tunneliviljely pidentää satokautta

Suurin osa Englannissa tuotettavista mansikoista ja vadelmista kasvaa tunneleissa. Tunneliviljelyn ansiosta marjat ovat tasalaatuisia ja satokautta voidaan sekä aikaistaa että jatkaa.

SOILI RIEPULA

Kasvihuoneessa tilaa voidaan hyödyntää nostettavien ja laskettavien pöytien avulla. Jos käytössä ei ole tekniikkaa, nostamiseen ja laskemiseen tarvitaan miesvoimaa. Homman on sujuttava yhteispelillä.

ENGLANTI

Englannissa panostetaan voimakkaasti tunneliviljelyn levittämiseen muualle. Tunnelirakennelmia on tuotu muun muassa useille tiloille Suomessa.

Viljelymenetelmän kehittämistä vauhdittaa myös englantilaisten halu saada kotimaisia marjoja mahdollisimman pitkään.

Tunneleiden ja lämmitettävien kasvihuoneiden avulla satokautta voidaan jatkaa. Keväällä ja syksyllä marjoista saadaan paras hinta, mikä on tuottajien kannalta hyvä asia.

Sadon ajoituksen lisäksi tunneleiden avulla voidaan vaikuttaa sadon laatuun. Lisäksi linnut pysyvät pois marjojen kimpusta.

Tunneleissa viljellään muun muassa herukkaa, pensasmustikkaa, karhunvatukkaa ja kirsikoita. Kasvualustana käytetään yhä enemmän kookosturvetta.

Normaalisti huhtikuun puolivälissä kasvihuoneista poimitaan mansikoita.

Nyt kevät on myöhässä, joten lämmitettävissä kasvihuoneissa mansikat tekevät vasta ensimmäisiä raakileita. Takana on kylmin talvi Englannissa 50 vuoteen.

Mansikka kannattaa tomaatteja paremmin

Mansikantuotanto kasvihuoneissa on kannattavampaa kuin tomaattien viljely. Siksi esimerkiksi maan suurin kasvihuoneissa mansikkaa viljelevä S&A Group lopetti tomaattien kasvattamisen.

Mansikat kasvavat nostettavilla ja laskettavilla pöydillä. Vuodessa satoa saadaan jopa 80 000 kiloa hehtaarilta.

Tilalla viljellään mansikoiden lisäksi puutarhavadelmia, -mustikoita ja parsaa. Tuotteet myydään valtakunnallisten supermarketketjujen kautta.

Yritys sijaitsee Englannin Herefordissa.

Samalla seudulla on tunneliviljelyn uranuurtajayritys Haygrove. Mansikoiden lisäksi siellä tuotetaan puutarhavadelmia ja kirsikoita.

Yrityksen perustaja **Agnus Davidson** kertoo, että 20 vuotta sitten kaikki viljeltiin avomaalla. Nyt suurin osa puutarhamarjoista tuotetaan tunneleissa.

Tunnelituotanto käsittää 80 hehtaaria, josta 10 hehtaaria on lasin alla.

Työntekijät tulevat ulkomailta

Marjojen tuotanto vaatii paljon työntekijöitä. Kustannussäästöjä haetaan Davidsonin mukaan muun muassa kehittämällä tuotantotekniikkaa ja viemällä koneistusta koko ajan pidemmälle.

Työvoimaa ei saada omasta maasta etenkään sadonkorjuuseen ja muihin kausitöihin. Työntekijät tulevat Itä-Euroopasta.

Englantilaiseen tunneliviljelyyn huhtikuun puolivälissä tutustuneet runsas parikymmentä suomalaista marjanviljelijää saivat kuulla, että englantilaisten marjayritykset valitsevat ja kouluttavat työvoimansa huolellisesti.

Työtekijöiden rekrytoinnin ja opastuksen parissa Haygroven tilalla työskentelevä **Maria Andrejeva** kertoo, että uudet työntekijät saavat viikon tiiviin koulutuksen poimintaan.

Nopeat poimijat saavat tehdä töitä enemmän kuin hitaat, mikä näkyy tilipussissa. Haygroven tilalla työskentelee vuoden aikana noin 500 työntekijää, joista 300 on kausityöntekijöitä.

Suomalaisvieraille esiteltiin mansikanpoimintakone. Vielä ei kuitenkaan kannata hihkaista, että poiminta on koneellistettu, sillä käytännössä poiminnan tekevät koneen päällä makaavat poimijat.

SOILI RIEPULA

Marjaosaamiskeskus järjesti marjanviljelijöille opintomatkan Britanniaan 8–11.4.2013.

Haygroven yrityksen perustaja Agnus Davidson on luonut suuren yritysryppään, joka paitsi tuottaa puutarhamarjoja tunneleissa ja kasvihuoneissa, myös kehittelee ja myy tunneleita, kasvatusalustoja ja erilaisia viljelyä auttavia tekniikoita.

Suomen oloissa työläs ja kallis

”Tunneliviljelyssä on moninkertaisesti käsityötä vastaavaan avomaatuotantoon verrattuna”, kiteeläinen puutarhayrittäjä **Ismo Ruutiainen** tuumaili katsellessaan valtavia tunneliviljelyalueita Englannin Herefordissa.

Ruutiainen tietää, mistä puhuu, sillä hän kuuluu puutarhamarjojen tunnelituotannon uranuurtajiin Suomessa.

Ensimmäinen tunneli tilalle pystytettiin yksitoista vuotta sitten. Kokemukset ovat olleet pääsääntöisesti hyviä.

Kustannukset ovat keskeinen puutarhamarjojen tunnelituotannon kehittämistä Suomessa rajoittava tekijä. Monessa EU-maassa tunnelien perustamiseen on saatavissa tukea, Suomessa ei.

”Näiden on eri täällä [Englannissa], kun saavat investointitukea”, **Tommi Anttila** toteaa.

Anttila viljelee Kokemäellä 54 hehtaarin marja- ja vihannestilaa. Tunneliviljelyä ei ole vielä kokeiltu, mutta laskelmia on tehty. Jos tunneliin päädytään, ensimmäisenä sinne tulee vadelmaa.

Tunneliviljelyn selvin hyöty on satokauden aikaistaminen, pohtii sulkavalainen marjan- ja vihannesviljelijä **Mikko Ruottinen**.

Myös sadon laatuun on tunneliviljelyssä helpompi vaikuttaa kuin avomaalla. Vaikka tunnelituotantoa on Ruottisen tilalla pohdittu, käytäntöön pohdintoja ei ole vielä viety.

Ruottisen mukaan Englanninreissulta tarttui mukaan ajatuksia työvoiman käytön tehostamisesta. Siihen olisi panostettava, jos mielii investoida työvoimaa vaativaan tunnelituotantoon.

Carita Lindholmia tunneliviljely kiinnostaa. Hän myi tilaltaan Hartolasta ensimmäiset luomumansikat viime kesänä.

”Ehkä kesällä 2014”, hän mietti tunneliviljelyn aloittamisen aikataulua.

Ruutiainen, Anttila ja Lindholm osallistuivat Englantiin suuntautuneelle opintomatkalle huhtikuun alussa. Järjestelyistä vastasi Suonenjoella toimiva Marjaosaamiskeskus.

SOILI RIEPULA

» Kustannukset ovat keskeinen puutarhamarjojen tunnelituotannon kehittämistä Suomessa rajoittava tekijä.

Reilut hedelmät menestyvät Kamerunissa

DOUALA, KAMERUN

Reiluus vei lopulta voiton kamerunilaisessa pikkukaupungissa, jossa hedelmänkasvattajat olivat joutua puille paljaille.

Njomben kaupungissa länsiafrikkalaisessa Kamerunissa 34 hedelmäviljelijää menetti 70 hehtaaria maata valtiolle vuonna 1998. Valtio vuokrasi 4 500 hehtaarin alan, mukaan lukien hedelmäviljelijöiden palstat, ranskalaisen Compagnie Fruitière -yrityksen tytäryhtiölle Plantation de Haut Penjalle (PHP).

Viljelijöiden avuksi tuli paikallinen Nälän vastaisen taistelun järjestö (Relufa), joka lainasi rahaa uuden maan, lannoitteiden ja kemikaalien ostoon.

Järjestö myös auttoi viljelijöitä perustamaan osuuskunnan, jonka nimeksi tuli Yhteisaloiteryhmä toivo.

Lisäksi viljelijät haastoivat maat valtiolta vuokranneen PHP-yrityksen oikeuteen. Yritys ja viljelijät sopivat korvauksista, mutta vain noin neljäsosa sovitusta yli 90 000 euron summasta maksettiin viljelijöille.

Kiinteät ja reilut hinnat

Relufan avulla Njombeen rakennettiin neljä vuotta sitten pieni kuivahedelmätehdas. Reilu hedelmä -hanke myy uunissa kuivattua ananasta, mangoa, banaania ja papaijaa.

”Myymme tuotteemme hankkeeseen kiintein hinnoin. Kilo tuoretta papaijaa myydään torilla alle 15 sentillä, mutta kuivahedelmätehdas ostaa sen 24 sentillä”, hankkeeseen osallistuva viljelijä **Bika Sadi** kertoo.

Hanketta johtaa paikallinen viljelijä **Daniel Mahatma**. Hänen alaisuudessaan pienellä tehtaalla työskentelee kymmenen työntekijää.

”Työntekijät saavat kaksi euroa päivältä viiden tunnin työstä. Se on vaatimaton tulo nuorille, joilla on loppupäivä käytössään muille toiminnoille”, Mahatma sanoo.

Kuivahedelmät pakataan ja toimitetaan kauppoihin, hotelleihin ja lentokentille.

Viljelijöiden voitto

Njombelaiset saivat lopulta myös oikeutta, kun PHP-yritys taipui tammikuussa maksamaan loput sovituista korvauksista viljelijöille. Syytä tähän voi vain arvailla, mutta sillä saattaa olla tekemistä kuivahedelmäpakkausten kanssa.

Pakkaus kertoo, että hedelmät viljellään ja korjataan oikeudenmukaisella ja ympäristöystävällisellä tavalla ja kauppaa käydään reiluilla säännöillä. Lisäksi ilmoitetaan, että Reilu hedelmä -hankkeen loivat kamerunilaiset maanviljelijät, jotka ylikansallinen yritys ajoi pois viljelymailtaan.

”Ehtona korvausten maksuille yritys vaatii, että meidän on poistettava viesti pakkauksista. Viljelijät ovat suostuneet tähän”, **Jaff Bamenjo** Relufasta sanoo.

MONDE KINGSLEY NFOR/IPS

MONDE KINGSLEY NFOR/IPS

Njombelaiset viljelijät saavat tuotteistaan paremman hinnan Reilu hedelmä -projektissa kuin paikallisella torilla.

KAMERUN

70 prosenttia väestöstä viljelee

Asukkaita 20 miljoonaa.
Alle 1,25 dollarilla päivässä eläviä 9,6 prosenttia.
Kansallisen köyhyysrajan alla 39,9 prosenttia.
Yli 15-vuotiaista lukutaitoisia 70,7 prosenttia.
Sijoitus Inhimillisen kehityksen indeksissä 150/187.
Lähde: YK

MARJANVILJELY ENGLANNISSA

Mansikat ja vadelmat poimitaan tunneleista

Mansikan tuotantoala 3 650 hehtaaria, josta 85 prosenttia tunnelituotantoa. Jonkin verran mansikkaa tuotetaan lämmitettävissä kasvihuoneissa.
Tunnelissa mansikan hehtaarisato noin 25 000–30 000 kiloa, kasvihuoneessa noin 70 000 kiloa.
Vadelman tuotantoala 1 825 hehtaaria, josta 92 prosenttia tunnelissa.
Vadelman keskisato 25 000 kiloa hehtaarilta.
Noin 95 prosenttia marjasadosta markkinoidaan supermarkettien kautta. Asiakkaat ostavat mansikat rasioissa.
Kausityöntekijät tulevat Itä-Euroopasta.

Mansikka aloitteli kukintaa huhtikuun alkupuolella, ja ensimmäiset mansikat kypsyvät toukokuussa.

Kevyesti kevättöihin Vianorin kautta

Uusi kasvukausi on alkamassa. Jotta kevättyöt sujuisivat jouhevasti, on käytettävien koneiden ja laitteiden oltava kunnossa. Toimintakyvyn varmistaminen lähtee oikeista ja asiantuntevista rengas- ja vannevalinnoista, olipa koneen koko ja käyttökohde lähes mikä tahansa.

Me Vianorissa olemme koonneet valikoimiimme kokonaistaloudelliset, pohjoisiin olosuhteisiin kehitetyt tuotteet. Antaa kevään tulla keikkuen, laitteet ja renkaat pysyvät vakaina ja huippukunnossa Vianorin avulla!

RASKAAN KALUSTON PALVELUNUMERO 010 401 402 24 h

www.vianor.fi/raskaatrenkaat

010 401 401

Puhelinpalvelu ma–su klo 7–21
Matkapuhelimesta soitettaessa 0,0835 €/puh. + 0,1717 €/min (alv. 24 %)
Lankapuhelimesta soitettaessa 0,0835 €/puh. + 0,06 €/min (alv. 24 %)

Espoo, Olari: *010 401 3320* ***Espoo:*** *010 401 3960* ***Forssa:*** *010 401 3190* ***Haapajärvi:*** *08 762 0505* ***Haapajärvi:*** *010 401 3890* ***Heinola:*** *010 401 3500* ***Helsinki,*** *Herttoniemi: 010 401 3720 Kallio: 010 401 3730 Konala: 010 401 3880 Lauttasaari: 010 401 3110 Malmi: 010 401 3270 Sörnäinen:010 401 3950* ***Hyvinkää:*** *010 401 3070* ***Hämeenlinna:*** *010 401 3250* ***Iisalmi:*** *010 401 3550* ***Imatra:*** *010 401 3050* ***Joensuu:*** *010 401 3030* ***Jyväskylä,*** *Kuormaajantie: 014 610 292 Nisulankatu: 014 610 043 Vasarakatu: 010 401 3660* ***Jämsä:*** *010 401 3170* ***Järvenpää:*** *010 401 3870* ***Kajaani:*** *010 401 3260* ***Karstula:*** *Taistontie 010 401 3760* ***Kemijärvi:*** *010 401 3840* ***Keminmaa:*** *010 401 3770* ***Keuruu:*** *010 401 3350* ***Kokkola:*** *010 401 3430* ***Kotka:*** *010 401 3020* ***Kouvola:*** *010 401 3490* ***Kuopio:*** *010 401 3640* ***Kuopio:*** *010 401 3520* ***Kuusamo:*** *010 401 3930* ***Lahti:*** *010 401 3100* ***Lahti:*** *010 401 3340* ***Lappeenranta:*** *010 401 3010* ***Lieksa:*** *010 401 3580* ***Lohja:*** *010 401 3390* ***Mikkeli:*** *010 401 3200* ***Mäntsälä:*** *010 401 3090* ***Nurmes:*** *010 401 3670* ***Oulu:*** *010 401 3460 (ha) / 010 401 3820 (ka)* ***Pieksämäki:*** *010 401 3480* ***Pori:*** *010 401 3240* ***Porvoo:*** *010 401 3080* ***Pudasjärvi:*** *010 401 3910* ***Raahe:*** *010 401 3900* ***Rauma:*** *010 401 3540* ***Riihimäki:*** *010 401 3330* ***Rovaniemi:*** *010 401 3800* ***Seinäjoki:*** *010 401 3420* ***Suonenjoki:*** *010 401 3590* ***Tampere,*** *Kaleva: 010 401 3470 Pispala: 010 401 3570 Sarankulma: 010 401 3180* ***Turku:*** *010 401 3400* ***Oriketo:*** *010 401 3850* ***Turku:*** *010 401 3600* ***Tuusula:****010 401 3280* ***Vaasa:*** *010 401 3410* ***Valkeakoski:*** *010 401 3230* ***Vantaa:****010 401 3300* ***Varkaus:*** *010 401 3680* ***Ylivieska:*** *010 401 3920*

Vianor Partner -liikkeet: Ivalo: *016 661 835* ***Lempäälä:*** *050 443 0938* ***Mariehamn:*** *+358 181 2620* ***Muonio:*** *016 532 462* ***Nokia:*** *0400 865 007* ***Nuorgam:*** *016 321 8800* ***Orivesi:*** *03 730 3990* ***Parainen:*** *045 120 5718* ***Pyhäsalmi:*** *040 500 3616* ***Salo:*** *02 731 1705* ***Sodankylä:*** *020 796 1690* ***Vääksy:*** *03 766 0075*

VIANOR®
Member of Nokian Tyres